

Тема 2.3. Правові засади застосування поліцейських заходів

Відповідно до статті 42 закону України «Про Національну поліцію» передбачено, що поліція під час виконання повноважень, визначених цим Законом, уповноважена застосовувати такі заходи примусу:

- 1) фізичний вплив (сила);**
- 2) застосування спеціальних засобів;**
- 3) застосування вогнепальної зброї.**

Фізичним впливом є застосування будь-якої фізичної сили, а також спеціальних прийомів боротьби з метою припинення протиправних дій правопорушників.

Спеціальні засоби як поліцейські заходи примусу - це сукупність пристроїв, приладів і предметів, спеціально виготовлених, конструктивно призначених і технічно придатних для захисту людей від ураження різними предметами (у тому числі від зброї), тимчасового (відворотного) ураження людини (правопорушника, супротивника), пригнічення чи обмеження волі людини (психологічної чи фізичної) шляхом здійснення впливу на неї чи предмети, що її оточують, з чітким регулюванням підстав і правил застосування таких засобів та службових тварин.

Для виконання своїх повноважень поліцейські можуть використовувати такі спеціальні засоби:

- 1) гумові та пластикові кийки;
 - 2) електрошокові пристрої контактної та контактнo-дистанційної дії;
 - 3) засоби обмеження рухомості (кайданки, сітки для зв'язування тощо);
 - 4) засоби, споряджені речовинами слъозогінної та дратівної дії;
 - 5) засоби примусової зупинки транспорту;
 - 6) спеціальні маркувальні та фарбувальні засоби;
 - 7) службові собаки та службові коні;
-

8) пристрої, гранати та боєприпаси світлозвукової дії;

9) засоби акустичного та мікрохвильового впливу;

10) пристрої, гранати, боєприпаси та малогабаритні підривні пристрої для руйнування перешкод і примусового відчинення приміщень;

11) пристрої для відстрілу патронів, споряджених гумовими чи аналогічними за своїми властивостями металевими снарядами несмертельної дії;

12) засоби, споряджені безпечними димоутворюючими препаратами;

13) водомети, бронемашини та інші спеціальні транспортні засоби.

Щоб застосування сили було правомірним, необхідна наявність правової та фактичної підстав застосування сили, взятих в їх сукупності.

Правова підстава – це наявність складу правопорушення в діях особи, а ***фактична*** – необхідність негайного його припинення із застосуванням сили.

ВАЖЛИВО ЗНАТИ.

Застосування вогнепальної зброї є крайньою мірою. Поліцейським слід докласти всіх зусиль до того, щоб не застосовувати вогнепальну зброю, вирішуючи службові завдання іншими засобами.

Як правило, вогнепальна зброя не повинна застосовуватися, за винятком випадків, коли правопорушник вчиняє збройний опір або іншим чином ставить під загрозу життя та здоров'я людей, і коли інші заходи недостатні для припинення правопорушення або затримання підозрюваного правопорушника.

**ПОРЯДОК ЗДІЙСНЕННЯ ПРИЙМАННЯ,
ЗБЕРІГАННЯ ТА ЗНИЩЕННЯ ВИЛУЧЕНОЇ,
ДОБРОВІЛЬНО ЗДАНОЇ АБО ЗНАЙДЕНОЇ
ВОГНЕПАЛЬНОЇ, ГАЗОВОЇ, ХОЛОДНОЇ ТА ІНШОЇ
ЗБРОЇ, БОЄПРИПАСІВ, НАБОЇВ, ВИБУХОВИХ
РЕЧОВИН ТА ПРИСТРОЇВ**

Такий порядок регламентується наказом МВС України від 31 травня 1993 року № 314 «Інструкція про порядок приймання, зберігання, обліку, знищення чи реалізації вилученої, добровільно зданої зброї боєприпасів до неї».

